

Toetsingskader verplichte participatie voor initiatiefnemers

Heeft u een initiatief of een plan voor Lingewaard? Dat kan! Bij verschillende initiatieven en activiteiten moet u een vergunning aanvragen. Onder de Omgevingswet (per 1 januari 2024) is de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk voor participatie. In sommige gevallen is participatie ook verplicht.

Wat is participatie?

Bij participatie kunnen personen of organisaties al vroeg in het proces meepraten of -denken over het initiatief, plan of activiteit. Dit kunnen direct betrokkenen zijn. Of personen en organisaties voor wie het initiatief, plan of activiteit gevolgen heeft. Zoals omwonenden, wijkplatforms, ondernemers of vervoerders.

Ik heb een initiatief / plan / project voor Lingewaard

Doe eerst de vergunningencheck. Komt hieruit dat u een omgevingsvergunning moet aanvragen? Dan zijn er vier opties voor participatie:

1. Ik heb geen vergunningsplicht of ik hoef alleen te melden dat ik iets ga doen.

In gesprek gaan over uw plannen is niet noodzakelijk, maar wel handig. Een goede relatie met burens en/of de buurt is fijn!

2. Ik vraag een omgevingsvergunning aan voor een initiatief dat past in het omgevingsplan.

Participatie is wenselijk. Zo weet u hoe betrokken mensen denken over uw plan en/of waar u nog aanpassingen kunt doen. Bij uw aanvraag geeft u aan of u aan participatie heeft gedaan. Zo ja, dan levert u een participatieverslag aan. Hiervoor kunt het sjabloon participatieverslag Lingewaard gebruiken.

Ik vraag een omgevingsvergunning aan voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa), een initiatief dat afwijkt van het omgevingsplan.

3. De gemeenteraad heeft participatie niet verplicht gesteld.

Participatie is wenselijk. Zo weet u hoe betrokken mensen denken over uw plan en/of waar u nog aanpassingen kunt doen. Bij uw aanvraag geeft u aan of u aan participatie heeft gedaan. Zo ja, dan levert u een participatieverslag aan. Hiervoor kunt het sjabloon participatieverslag Lingewaard gebruiken.

4. De gemeenteraad heeft participatie verplicht gesteld.

Participatie is verplicht omdat het staat op de lijst verplichte participatie, vastgesteld door de gemeenteraad. Bij

uw aanvraag levert u een participatieverslag aan. Hiervoor gebruikt u het sjabloon Participatieverslag Lingewaard.

Wanneer toetsen op participatie?

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning toetsen we wanneer participatie verplicht is gesteld door de gemeenteraad. Het gaat dan om de aanvraag omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. U leest [hier](#) in welke gevallen de gemeenteraad participatie verplicht heeft gesteld. Om te beoordelen of er daadwerkelijk participatie heeft plaatsgevonden, en of deze voldoende is, gebruiken we de criteria uit dit toetsingskader.

Vooroverleg met gemeente

Wij willen als gemeente zo vroeg mogelijk contact met een initiatiefnemer, ook over het participatieproces. Daarvoor plannen we graag een overleg. Hiervoor gebruiken we onder meer de intake- en omgevingstafel. Aan de intake tafel beoordelen we of een initiatief wenselijk is. En of het past in de omgevingsvisie van Lingewaard. Aan de omgevingstafel bespreken verschillende experts met elkaar in hoeverre uw plan haalbaar is. Ook geven zij tips mee voor het aanvragen van de omgevingsvergunning.

College beoordeelt participatie

Wanneer participatie verplicht is, beoordeelt het college van burgemeester en wethouders of de participatie voldoende is geweest. Dat betekent niet dat iedereen het inhoudelijk eens moet zijn met het plan. Maar wel dat betrokkenen voldoende de kans moeten hebben gehad om mee te praten over het initiatief. En dat u laat zien dat er zorgvuldig met deze inbreng van betrokkenen is omgegaan.

Participatieverslag

Aan het einde van het participatieproces stelt de initiatiefnemer een participatieverslag op. In dit verslag beantwoordt de initiatiefnemer een aantal vragen over het participatieproces. De initiatiefnemer beschrijft in ieder geval hoe het proces is verlopen, wie aan het proces hebben deelgenomen, wat de inhoudelijke inbreng per deelnemer was en hoe met deze inbreng is omgegaan. Alle vragen over het participatieproces vindt u in het sjabloon participatieverslag Lingewaard.

Criteria waarop de gemeente toetst

In Lingewaard vinden we de participatie voldoende wanneer:

1. Het duidelijk is welke betrokkenen zijn meegenomen in het participatietraject en wat hun belangen zijn. Zo kan de gemeente toetsen of er voldoende en/of de juiste betrokkenen hun mening over het initiatief kenbaar hebben kunnen maken. En welke belangen er spelen.
2. Vooraf duidelijk is aangegeven over welke keuzes / mogelijkheden betrokkenen konden meepraten en/of een reactie konden geven.
3. Verschillende communicatie- en/of participatiemiddelen zijn ingezet. De gemeente wil vooral weten of inwoners die wilden, mee konden doen aan het participatieproces. De initiatiefnemer heeft overduidelijk moeite gedaan om iedereen te betrekken en geen groepen uit te sluiten. Dat kan door verschillende middelen in te zetten, maar ook door begrijpelijke taal en voor iedereen toegankelijke informatie.

4. In het participatieverslag is beschreven welke inbreng de betrokkenen hebben gehad. En hoe deze inbreng is verwerkt in het plan waarvoor de aanvraag omgevingsvergunning wordt ingediend. In het verslag staat ook hoe dit teruggekoppeld is aan participanten. De gemeente wil weten wat er met welke bijdrage is gedaan. Maar ook op welke inhoudelijke punten deelnemers het eventueel niet eens zijn geworden en wat het verschil van mening is.
5. Aan het einde van het proces bij deelnemers is getoetst of zij vinden dat er zorgvuldig met hun inbreng is omgegaan. In het verslag staat een toelichting wanneer er deelnemers van mening zijn dat er niet zorgvuldig met hun inbreng is omgegaan. En wat hierop de reactie van de initiatiefnemer is. De initiatiefnemer maakt in dit geval aannemelijk dat het participatieproces uiteindelijk zorgvuldig is verlopen.

Onvoldoende participatie?

Een initiatiefnemer moet bij een vergunningaanvraag aantonen of, en zo ja hoe, er participatie heeft plaatsgevonden. Als u aangeeft niet aan participatie te hebben gedaan, kan het college aanvullende informatie verzamelen om tot een zorgvuldige belangenafweging te komen. Dat hoeft niet, bijvoorbeeld wanneer een aanvraag geen gevolgen heeft voor anderen en/of geen participatie nodig heeft.

Er zijn drie opties voor het college om aanvullende informatie te verzamelen:

1. In overleg kan het college de ontwerp-aanvraag ter inzage leggen. Zo kunt u de eventuele ingebrachte informatie nog verwerken in de aanvraag.
2. Het college kan het concept besluit op de aanvraag ter inzage leggen voor zienswijzen. Deze zienswijzen kunnen dan meewegen in de besluitvorming.
3. Het college kan direct contact opnemen met de belanghebbenden.

Daarnaast kan het college de aanvraag volledig buiten behandeling laten. Dit kan alleen in die gevallen waar participatie verplicht is gesteld door de gemeenteraad. Als u bij zo'n aangewezen geval niet of onvoldoende aan participatie heeft gedaan, kan het college de aanvraag buiten behandeling laten. Wel moet het college de gelegenheid geven het gebrek te herstellen.

Vragen?

Heeft u een initiatief? Neem dan in een zo vroeg mogelijk stadium contact met ons op. Zodat we samen met u kunnen kijken naar passende mogelijkheden voor participatie. En uitleg geven over de te volgen stappen. Voor meer informatie over participatie bij de Omgevingswet kijkt u op www.lingewaard.nl.

Evalueren en leren

De Omgevingswet geldt vanaf 1 januari 2024 en is nieuw voor ons allemaal. Er geldt een overgangsfase tot 1 januari 2032. Dit betekent dat we ongetwijfeld nog gaan aanlopen tegen punten die verbeterd kunnen en moeten worden. Ook wordt er jurisprudentie verwacht over onder meer wat onder voldoende participatie wordt verstaan. De ervaringen uit de praktijk, de overgangsfase en uitspraken van de rechter zijn mogelijk ook van invloed op dit toetsingskader. Daarom evalueren we dit toetsingskader als onderdeel van de integrale evaluatie Omgevingswet na een jaar.

Heeft u opmerkingen, aanvullingen of ideeën over dit toetsingskader en/of het sjabloon participatieverslag Lingewaard? Geef dit dan aan ons door. Dan nemen we dit mee in de evaluatie. U kunt dit doorgeven aan uw

casemanager of een e-mail sturen aan gemeente@lingewaard.nl met als onderwerp 'Evaluatie toetsingskader
verplichte participatie'.